

डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

संयुक्त कृषि संशोधन व विकास समितीद्वारे केलेल्या पिकनिहाय संशोधन शिफारसी/तंत्रज्ञान (२००९ ते २०१८)

पिकाचे नांव : इतर फळ		
लागवडी विषयी तंत्रज्ञान व शिफारसी :		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस
२०१०	१	बुलडाणा जिल्ह्यामध्ये, द्राक्ष पिकासाठी, जमिनीच्या पीक योग्यता मुल्यांकणानुसार, मुक्त चुण्याचे प्रमाण १० टक्के पेक्षा कमी असलेल्या, मध्यम खोल (इनसेप्टीसोल) जमिनीत द्राक्ष लागवड करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
२०११	२	करवंद बियाण्याची उगवणक्षमता वाढविण्यासाठी बियांने, पेरणीपूर्वी बारा तास २० पी.पी.एम. आयबीए या संजिवकाच्या द्रावणात बुडवून ठेवण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
२१०४	१	पूर्व विदर्भ विभागात काजू पिकाची अभिवृद्धी करण्याकरिता जुलै महिन्यामध्ये मृदुकाष्ठ कलम करण्याची शिफारस करण्यात येते.
	२	करवंदाच्या अभिवृद्धीकरिता गुटीकलम करतांना आय.बी.ए. ५००० पीपीएम तिव्रतेची लॅनोलिन पेस्ट वापरण्याची शिफारस करण्यात येते.
	३	मटाळू (करांदा) या अपारंपारिक पिकाची विदर्भात व्यापारीदृष्ट्या लागवड करता येते.
२०१५	१	विदर्भातील पेरुच्या बागेतून अल्प कालावधीत (सुरुवातीची चार वर्षे) फायदेशीर उत्पादन घेण्यासाठी पेरु कलमांची ३ X २ मीटर अंतरावर सुधारीत तंत्रज्ञानासह घन लागवड करण्याची शिफारस करण्यात येते.
	२	अननसाच्या अधिक व दर्जेदार उत्पादनासाठी "मॉरिशस" या जातीची पूर्व विदर्भ विभागात लागवडीसाठी शिफारस करण्यात येते.
२०१६	१	पेरुमध्ये मृदुकाष्ठ कलम पध्दतीने अधिक यशस्वी अभिवृद्धी करण्याकरिता एनजीआर-०४ आणि सरदार या खुंटाची शिफारस करण्यात येत आहे.
	२	विदर्भामध्ये फणसाची मृदुकाष्ठ पध्दतीने यशस्वी अभिवृद्धी करण्याकरिता एक वर्ष वयाच्या खुंटावर सहा दिवस अगोदर पर्णविरहित केलेल्या डोळकांडीची डिसेंबर महिन्यात कलम करण्याची शिफारस करण्यात येते.
	३	अधिक पौष्टिक गुणवत्ता व ग्राहकाच्या पसंतीकरिता उत्कृष्ट आवळा कॅन्डी तयार करण्यासाठी कमी तंतू असलेल्या कृष्णा व चकैया या आवळा वाणाची शिफारस करण्यास येते.
२०१८	१	केळीची यशस्वी लागवड, उत्तम प्रत व अधिक उत्पादनाकरिता केळीची ग्रॅण्ड नाईन ही जात विदर्भ विभागात लागवडीकरिता शिफारस करण्यात येत आहे.
	२	डालिंब या फळपिकाच्या यशस्वी व किफायतशीर अभिवृद्धीकरिता गुटी बांधताना शेवाळ व गांडुळ खत (१:१) या प्रमाणात वापर करण्याची शिफारस करण्यात येते.
	३	विदर्भ विभागात सिताफळ कलमे मृदुकाष्ठ कलम पध्दतीने जानेवारी ते मार्च या काळात करण्यासाठी आठ ते दहा महिन्याचा खुंट वापरण्याची शिफारस करण्यात येते.
खत व्यवस्थापनाबद्दल शिफारसी		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस

डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

२०१६	१	केळीच्या अधिक उत्पादनासाठी व आर्थिक नफा मिळविण्यासाठी ७५ टक्के शिफारसीत रासायनिक खताची मात्रा अ गांडुळखत १.५ किलो अ अॅझोटोबॅक्टर ५० ग्रॅम अ स्फुरद विरघळविणारे जिवाणु ५० ग्रॅम प्रती झाड देण्याची शिफारस करण्यात येते.
पाणी व्यवस्थापनाबद्दल शिफारसी :		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस
	१	
किड व रोग व्यवस्थापनाबद्दल शिफारसी		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस
२०१४	१	केळी उन्नी संवर्धना दरम्यान फ्युजारियम ऑक्झीस्पोरम या बुरशीचे व इतर विविध जैविक दुषणांचे नियंत्रण करण्याकरिता प्रति २५ मि.ली. पोषक द्रव्याकरिता प्रत्येकी २० मायक्रोलीटर जावा सीट्रोनेला तेलाचे डीएमएसओ मधील १४००० पीपीएम द्रावणाची जैविक जिवाणू व बुरशीनाशक म्हणून उपयोग करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
काढणी पश्चात व्यवस्थापनाबद्दल शिफारसी		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस
२०११	१	सिताफळातील गर व बिया वेगवेगळ्या करण्याकरिता पीकेव्ही सिताफळ गर निष्कासन यंत्राची शिफारस करण्यात येते.
२०१४	१	२५ टक्के आवळा गरात १० टक्के लिंबाचा रस मिसळून तयार केलेले सिरप शीत कक्षामध्ये १२० दिवसापर्यंत तर साधारण वातावरणात ९० दिवसापर्यंत चांगल्या प्रकारे साठवता येते अशी शिफारस करण्यात येते.
२०१५	१	चिकूच्या फोडीसाठी ४८ डिग्री ब्रिक्स साखरच्या द्रावणाची तीव्रता ४९ डिग्री तापमान आणि कालावधी १३९ मिनिटे असल्यास चिकूच्या फोडीमधून जास्तीत जास्त परसारीत निर्जलीकरणाची शिफारस करण्यात येते.
	२	प्रक्रमनी प्रक्रियेत तापमान ६० अंश सेल्सिअस व वायूची गती १ मी/से असल्यास वाळलेल्या परासारीत चिकूची भूकटी चांगल्या प्रतीची मिळण्याकरिता शिफारस करण्यात येते.
२०१६	१	तीस टक्के बेल गरापासून तयार केलेले सिरप शीत कक्षामध्ये १५० दिवसापर्यंत तर साधारण वातावरणात १२० दिवसापर्यंत चांगल्या प्रकारे साठवता येते अशी शिफारस करण्यात येते.
	२	चारोळी फोडण्याकरिता एकूण ६९ अंश सेल्सीअस तापमानामध्ये २ तास ४२ मिनिटांची पुर्व प्रक्रिया करून तसेच दोन जात्यांमधील अंतर १२ मी.मी. ठेवून चक्कमी (१ अश्वशक्ती, सिंगल फेज) वापरण्याची शिफारस करण्यात येते.
	३	पंदेकृवि सिताफळ गर व बीज निष्कासन यंत्राने काढलेले गर सहा महिन्यापर्यंत टिकविण्यासाठी ०.१ टक्के पोटॅशियम मेटाबायसल्फाईटची प्रक्रिया करून १८ ते २०० सेल्सीयस तापमानास शितगृहात साठविण्यासाठी शिफारसा करण्यात येते.
	४	वाफवलेल्या कच्च्या केळीचा गर २० टक्के या प्रमाणात गायीच्य दुधापासून तयार केलेल्या चक्क्यामध्ये मिसळून मुल्यवर्धित केळीखंड तयार करण्याची शिफारस करण्यात येते.
पीक व्यवस्थापनाबद्दल इतर शिफारसी		
वर्ष	अं.क्र.	शिफारस

डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

२०१५	१	कोरडवाहू झाडांची (करंज, सिताफळ, बेल) लागवडीपासून तीन वर्षापर्यंत १.५ ते २ टक्के उताराच्या मध्यम खोल जमिनीत समाधानकारक वाढ होण्यासाठी व अधिक जलसंधारणासाठी उताराच्या खालच्या बाजूने अर्ध चंद्राकृती आळे २० सेंमी. रुंद २० सें.मी. उंच झाडापासून ४५ सेंमी. अंतरावर करण्याची शिफारस करण्यात येते.
	२	व्यावसायिक केळी उन्नीसंवर्धन प्रयोगशाळेत उन्नीसंवर्धन माध्यमामध्ये मुख्य संसर्गजन्य सुक्ष्मजिवांच्या नियंत्रणासाठी कॉपर सल्फेट ऐवजी समतुल्य प्रमाणात कॉपर नॅनोकण वापरण्याची शिफारस करण्यात येते.